

DATUM	2025-12-15	FRÅN/ GÄLLER:
DNR.	25/01747	Stadskontoret, Ana Lipovac
HANDLÄGGARE	Renée Fischbach Engelberg	STK-2025-1560
TELEFON	040 - 635 08 26	
E-POST	Renee.fischbachengelberg@vasyd.se	

Yttrande gällande remiss om goda och fler möjligheter till ökat välbefinnande, SOU2024:29 och SOU 2025:96

VA SYD har fått ovan rubricerat ärende för yttrande genom en förfrågan från Stadskontoret. Avfallsavdelningen svarar med ett separat yttrande. Nedan avser därmed yttrande endast från avfallsavdelningens på VA SYD.

Om VA SYD

VA SYD är ett kommunalförbund som utvecklar och vårdar VA-system och avfallshantering i Sydvästra Skåne.

VA SYDs avfallsavdelning ansvarar för insamlingen av kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar i Malmö stad och Burlövs kommun. Ansvarig politisk instans är Tekniska nämnden i Malmö, genom avtal med Burlövs kommun. Avfallshierarkin genomsyrar det övergripande arbetet, där det är prioriterat att avfallsmängderna ska minska, återbruket ska öka och att det avfall som ändå uppkommer ska tas hand om på ett så miljövänligt sätt som möjligt för att kunna bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Bakgrund

Bakgrunden till detta yttrande gäller att regeringen gav i uppdrag åt produktivitetskommissionen att utreda faktorer som utgör påverkan på produktivitetstillväxten i välfärdssamhället samt förslag på hur man kan öka produktiviteten. Detta har resulterat i ett delbetänkande (2024) och ett slutbetänkande (2025). Nu vill regeringens utredning (SOU) ha in yttranden från utdelade remissinstanser inom välfärdssektorn.

Remissen inkom till oss via Malmö stadskontor som bad VA SYD om ett yttrande.

Nedan lämnar VA SYD sitt yttrande för de faktorer som berör direkt eller indirekt avfallshantering som ett av samhällets välfärdsinrättningar.

VA SYDs yttrande gällande SOU2024:29 – Delbetänkande

Detta dokument är redan beslutat och VA SYD kommer därför inte att ha några yttranden. Däremot kommenterar vi kring följande:

Kap 6 Tillståndprocesser – Detta berör stadsplaneringen på en riksnivå men VA SYD har inga kommentarer

Kap 7 – Bostäder och byggande - Detta berör stadsplaneringen på en riksnivå men VA SYD har inga kommentarer

Övriga kapitel:

Kap 2 - produktivitetstillväxt och dess drivkrafter - se återvinningsmarknaden som en del av produktiviteten för ökat välbefinnande och BNP. Om en vara blir reparerad, lagad och kan konsumeras igen, dvs. kapitaliseras två gånger borde detta få en direkt effekt på BNP i traditionell mening.

Kap 4 - finanspolitiskt ramverk, 4.3.3 - investeringsperspektivet – VA SYD ställer sig frågande till var perspektivet för återvinning, och hållbar produktion som en möjlighet för produktivitetshöjande sektor, till exempel genom ökade cirkulära affärsmodeller, där resurser används mer effektivt.

Kap 5 - Regelförenkling – VA SYD ser det positivt att se över regelförenklingar för att öka effektiviteten i produktion av varor och tjänster - det förenklar processerna i omställningsarbetet.

Kap 13 – Skatter – VA SYD har en önskan av att staten ser över kostnadseffektiviteten mellan att Sverige betalar dyra pengar för utsläpp från förbränning för material som kunde ha återbrukats eller återvunnits. Genom att hålla låga skatter för tjänster som uppmuntrar till lagning och reparation (återbruk) samt sortering för materialströmmar (återvinning) borde detta gynna ekonomin ur både ett produktivets- och ett ekonomiskt perspektiv.

VA SYD s yttrande för SOU2025:96 – Slutbetänkande

Generell kommentar:

Slutbetänkandet rör många områden som inte alla innefattar VA SYD s uppdrag och VA SYD kommer därför inte att yttra sig inom alla delar.

Specifika kommentarer för utvalda delar:

Kap 3 – teknisk utveckling och innovation – Här finns en stor potential för återvinningsmarknaden att genom fortsatt FOU – stöd skapa hållbara produkter där avfall blir till resurs. Textil, plast är några områden där sådan investering borde vara effektiv och relevant. Samhället kommer att fortsätta med nyproduktion och produktion av tjänster i traditionell mening men beräkning och nyttan av investeringar i återvinningsmarknaden och i cirkulära ekonomiska modeller behöver förtydligas för att hållbara investeringar ska göras och relevanta och konkreta mål kan sättas inom den gröna omställningen.

Avfallshanteringen är inom en sådan omställning men kan inte som en aktör inom värdekedjan lyfta alla nödvändiga förändringar för en mer cirkulär ekonomi. Incitament i teknisk utveckling måste därför komma att tillfalla hela värdekedjan.

Kap 8.

Stycke 8.3.4 – De svenska nationella klimatmålen skapar otydlighet och försvårar kostnadseffektiviteten

- VA SYD instämmer med förslaget att de nationella miljömålen behöver bli tydligare för att uppnå en transparens och förenkla uppföljning av och jämförelse av utfall. VA SYD stöttar därför det pågående arbetet av miljöberedningen med att komplettera etappmål med åtgärder.

Satsningar på att förtydliga investeringsbeslut för återvinningsmarknaden och riktningar för att utöka infrastruktur som gynnar cirkulära affärsmodeller såsom återvinning och återbruk och en mer klimat- och kostnadseffektivare energiåtervinning är något VA SYD ser som en nödvändig väg framåt.

Stycke 8.3.6 – Offentlig upphandling är sällan ett effektivt verktyg för grön omställning

- VA SYD instämmer inte med produktivitetskommissionen i bedömningen av att särskilda krav i en upphandling inte kan vara kostnadseffektiva i omställning då det är vedertaget att en åtgärd för omställning är just att arbeta med offentlig upphandling. Däremot bör man arbeta med ta fram tydligare ramverk för kostnads- och nyttoberäkningar för en grön omställning med syfte att stötta kommuner och förtydliga de långsiktiga effekterna på klimatet man kan uppnå genom upphandling så att man kan ställa tydliga och relevanta krav som gynnar en grön omställning utan att det hämmar produktiviteten. Här borde satsningar göras på att öka kunskapen för att kommuner ska ha som mål att både vara klimat- och kostnadseffektiva, inte bara det ena eller det andra. Som produktivitetskommissionen själv skriver så är enligt studier kostnaden initialt högre för klimatomställningsåtgärder men att det gäller att beräkna detta med en alternativkostnad över tid. Kostnaden kan vara initialt högre men nyttan och även kostnadsminskningar kan uppkomma som en positiva externaliteter.

Vidare anser VA SYD också att exempelvis ökade insatser för uppföljning av upphandlingsunderlag skulle även kunna fånga upp avfallsbrott som verkar kontraproduktivt för miljöarbete. Då måste ett sådant krav finnas redan i upphandlingsunderlaget. Administrationskostnader för detta bör ställas mot de kostnader som avfallsbrottsligheten tillför samhället.

Kap 9, stycke 9.4 - Energiförsörjning - VA SYD vill tillägga vikten av nyttan att skapa möjligheter för att optimera infrastrukturen från insamling av bioavfall för tillverkning av bio-energi. Detta som både ett ytterligare ägg i korgen samt som en beredskapsåtgärd.

Kap 11.3.10 – Skärpt miljöstraffrätt och insatser mot avfallsbrott - VA SYD instämmer med bedömningen om skärpt miljöstraffrätt och insatser mot avfallsbrott samt åtgärdsförslag från miljöstraffrättsutredningen och Naturvårdsverkets utredning.

Kap 14 - Minska administrativa kostnader – VA SYD anser detta vara önskvärt men ser det som en utmaning för avfallsorganisationer att uppnå i en tid där vi inom branschen ser en tydlig ökning på rapporteringskrav från EU.

Kap 15 – Offentlig upphandling – VA SYD har inga kommentarer

Handläggning och underskrift

Vid den slutliga handläggningen har deltagit *Sandra Kvarnström och Renée Fischbach Engelberg* från avfallsavdelningen.

Karin Wikström

Chef avfallsavdelningen, VA SYD

Verifikat

Titel: Remiss ökat välstånd SOU 2024:29 och SOU 2025:96
ID: acff3d70-db5f-11f0-9a07-f5e238fda6be

Status: Signerat av alla
Skapat: 2025-12-17

Underskrifter

VA SYD 2220002378
Karin Wikström
karin.wikstrom@vasyd.se
Signerat: 2025-12-18 08:46 BankID KARIN MARIA VIKSTRÖM

Filer

Filnamn	Storlek	Kontrollsumma
remiss.ökat.välstånd.SOU2025.96.pdf	237.4 kB	e18f 43eb b885 44be 02ab a1ee b3b7 0f73 209d 5513 6f2a e796 9a5c 73ae 6985 8e1e

Händelser

Datum	Tid	Händelse
2025-12-17	16:48	Skapat Malin Backman, VA SYD 2220002378. IP: 193.180.63.4
2025-12-18	08:46	Signerat Karin Wikström, VA SYD Genomfört med: BankID av KARIN MARIA VIKSTRÖM. IP: 193.180.63.4

Verifikat utfärdat av Svensk e-identitet AB
Detta verifikat bekräftar vilka parter som har signerat och innehåller relevant information för att verifiera parternas identitet samt relevanta händelser i anslutning till signering. Till detta finns separata datafiler bifogade, dessa innehåller kompletterande information av teknisk karaktär och styrker dokumentens och signaturernas äkthet och validitet (för åtkomst till filerna, använd en PDF-läsare som kan visa bifogade filer). Hash är ett fingeravtryck som varje individuellt dokument får för att säkerställa dess identitet. För mer information, se bifogad dokumentation.
Verifikation, version: 1.21